

Harjoitukset 6
tiistai 25.10.2011 16.00-17.30 MaD-302

Lukuteoria

1. Ratkaise kongruenssiryhmä:

$$\text{a) } \begin{cases} x \equiv 2 \pmod{6} \\ x \equiv 5 \pmod{7} \\ x \equiv 8 \pmod{15} \end{cases} \quad \text{b) } \begin{cases} 2x \equiv 3 \pmod{9} \\ 4x \equiv 6 \pmod{10} \\ 6x \equiv 9 \pmod{11} \end{cases}$$

2. Todista kiinalaisen jäännöslauseen avulla, että kaikille $k \in \mathbb{N}$ on olemassa k peräkkäistä lukua $a + 1, \dots, a + k$ joista yksikään ei ole neliövapaa.

3. Laske $\varphi(10)$, $\varphi(100)$ ja $\varphi(10!)$.

4. a) Millä luvuilla n on $\varphi(n)$ pariton?

b) Millä luvuilla n on $\varphi(n) = \varphi(2n)$?

5. Määrää lukujen 3, 7 ja 11 kertaluku $\pmod{20}$.

6. Löydä ainakin yksi primitiivinen juuri modulo 14.

7. 2 on primitiivinen juuri modulo 101. Määrää $\text{ord}_{101}(2^{32})$.

8. 2 on primitiivnen juuri modulo 19. Laske ensin, kuinka monta primitiivistä juurta modulo 19 on olemassa ja määrää sen jälkeen nämä primitiiviset juuret.

9. Olkoon r primitiivinen juuri modulo m ja olkoon $(m, a) = 1$. Osoita, että seuraavat ehdot ovat yhtäpitäviä:

(1) a on primitiivinen juuri $\pmod{m}$.

(2) Kaikille $\varphi(m)$:n alkutekijöille p pätee: $a^{\varphi(m)/p} \not\equiv 1 \pmod{m}$.

10. Rakenna indeksitaulukko modulille 13. Vertaa taulukkoon.

11. Mitkä seuraavista kongruensseista ratkeavat?

a) $x^4 \equiv 17 \pmod{67}$

b) $x^4 \equiv 18 \pmod{67}$

c) $x^5 \equiv 17 \pmod{67}$

Ratkaise ne käyttämällä tietoa, että 2 on primitiivnen juuri $\pmod{67}$.